

DREPTUL

LEGIslaTUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ SUB CONDUCEREA D-lor

C. G. DISSESCU

V. ATHANASOVICI, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, C. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
PRIM-REDACTOR

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Ion N. Stambulescu.— *Probleme de ordin constituțional. Jurisprudența Română.*— *Inalta Curte de Casație și Justiție, secția II.*— Titlu executoriu.— Act autentic.— Clauze.— Pact comisoriu.

(Dumitru Oprea Soare cu Banca Română de Comerț din Praga).
Curtea de Apel din București, secția III.— Firmă socială.— Emblema.— Fond comercial.

(D. I. Dumitrescu cu Th. Gheorghiu).
Tribunalul Ilfov, secția I civ. corec.— Căsătorie putativă.— Efecte.— Hotărâre privitoare la statutul unei persoane.— Efecte «erga omnes».

(Ion ș. Gh. Papazolu și alții cu Vasile Papazolu).
Tribunalul Oradea Mare.— Vânzare imobiliară prin licitație publică.— Carte funduară.— Netranscriere.— Efecte juridice. (Baciu Teodor cu Baciu Gheorghe).

Judecătoria Ocol V urban București.— Servitute de vedere.— Ferestre și deschizături de lumină.— Ingrădiri legale. (Milli Bereșteanu cu David și François Rostohrer).

PROBLEME DE ORDIN CONSTITUȚIONAL

Curtea de Casație, secția III-a, a fost chemată să se pronunțe, în complectul de divergență, asupra chestiunii dacă președintele Senatului atunci când se ocupă de activitatea și purtarea funcționarilor Senatului ca: stenografi, secretari de secție, etc. și deci ca șef suprem al lor, are cădere să ia măsuri disciplinare contră-le, măsuri care după regulamentul Senatului, respectat în mod expres de statutul funcționarilor, merg până la revocarea lor, face or nu un act administrativ de autoritate, act ce poate fi atacat în fața contenciosului, sau un act ce ar putea fi criticat pe calea instanțelor de drept comun.

Președintele Senatului, ca și acela al Camerii, este un reprezentant la nației, ales după dispozițiile articolului 47 din constituție, prin vot de către senatori, la începutul fiecărei legislaturi sau sesiuni ordinare, deci un reprezentant al puterii legislative, desemnat a conduce ședințele acestui corp deliberativ; așa că chestiunea de rezolvat era dacă actul președintelui de a aplica o pedeapsă disciplinară unui funcționar al Senatului, constituie un act de autoritate cu caracter administrativ, de competența contenciosului administrativ, rămas

încă pe temeiul articolului 135 din constituție, până la votarea unei legi speciale, în atribuțiile Curții de Casație.

Se aducea de D-l profesor Dissescu, care reprezintă pe președintele Senatului, un argument din legislația franceză, unde după părerea sa jurisconsultul Leon Duguit ar admite că, pentru ca un act săvârșit de o autoritate oarecare, să fie de competența contenciosului administrativ, acolo Consiliul de Stat, se cere aceasă îndoită condiție: ca actul să aibă caracterul de act de autoritate administrativ, și ca autoritatea dela care el emană să fie o autoritate administrativă; altfel actul nu ar intra în competența contenciosului administrativ.

S'a răspuns însă la acest argument că în legislația noastră, adică după dispozițiile articolului 5 § III, litera f al legii din 1919 a Curții de Casație, care prevede dreptul de recurs în contra actelor administrative de autoritate, care vatamă interesul terților, se face formală mențiune că calea recursului este deschisă atât în cazul unui act administrativ de autoritate făcut cu călcarea legii, cât și contra refuzului autorității administrative, de a rezolva o cerere relativă la un asemenea drept.

Deci la noi legea contenciosului prevede două ipoteze deosebite; în prim loc acte administrative de autoritate, și în al doilea loc acte ale autorităților administrative care refuză sau rezolvă cu călcarea legii cererile făcute, și în ambele ipoteze e loc la recurs în contencios.

Cu alte cuvinte în legislația noastră, spre deosebire de cea franceză, dacă e exact că așa e în Franța, nu e nevoie ca un act de autoritate administrativ, să mai îndeplinească și a doua condiție, mai sus arătată, de a emana dela o autoritate administrativă, pentru ca să poată da loc la un recurs în contencios. Că aceasta este teoria admisă de legiuitorul din 1912 rezultă din expli-

cațiile date de ministrul de justiție de atunci D-l Mihail Cantacuzino, care spune formal că în proiectul său de lege: «s'a admis un principiu cât se poate de liberal, în dorința ca nici un fel de act administrativ arbitrar să nu poată scăpa judecării Curții de Casație». Și mai departe zice: «proiectul răstoarnă norma adusă la 1905; de unde în legea de la 1905 regula era că recursul împotriva actelor administrative nu era deschis, de cât numai în anume cazuri limitativ enumerate, și închis în celelalte, acum recursul este deschis în toate cazurile de arbitrar administrativ».

Deci legiuitorul din 1912 nu pune nici-o altă condiție pentru ca actul arbitrar să fie adus în fața casației, decât ca să fie un act administrativ de autoritate prin opoziție cu actele de gestiune, adică actele patrimoniale făcute de orice autoritate, din cauza cărora terții vătămați nu pot recurge la contencios, ci pot intenta acțiuni pe calea dreptului comun, la instanțele ordinare.

Este deci indiferent în legislația noastră, de unde provine actul administrativ, e suficient ca actul să aibă caracterul de act administrativ de autoritate, făcut de un agent în căderea căruia era d'a face acel act, și ca acel act, ce a adus vătămare intereselor, să fie ilegal, pentru ca acel act să fie supus judecării contenciosului la Curtea de casație.

Dar dacă examinăm în opera de drept constituțional a lui Duguit la paginile citate: pagina 229, tomul II, vom găsi că după ce distinge din punctul de vedere formal între funcțiunea administrativă și actul administrativ, arată că altfel teoria ar fi incompletă și artificială, căci sânt agenți administrativi sau organe administrative care fac acte legislative, ca regulamentele de aplicația legilor, sau de jurisdicție, după cum sânt și organe sau agenți ce n'au caracterul de agenți administrativi, cari totuși fac acte administrative.

Apoi continuă zicând: „Cependant il faut observer que le point de vue formel n'est pas sans intérêt pratique. La question de la récevabilité des recours contre un acte ne peut souvent être résolue que par la détermination du caractère appartenant à l'organe ou à l'agent qui l'a fait. Parfois tel acte, qui est certainement administratif, est insusceptible de recours parcequ'il émane d'un organe, le parlement par exemple, contre les décisions duquel les lois du pays n'admeltent pas de recours“.

Citație din care nu rezultă alt de cât că: decisiunile parlamentului nu sunt susceptibile de recurs, ceea ce este în afară de orice discuție; dar nu rezolvă chestia dacă președintele unui corp legislativ poate, în afară de actele politice, în

afară de actele ce decurg din dreptul lui d'a conduce desbaterile, să facă și acte de natură administrativă, care să fie susceptibile de recurs la contencios.

În fine, la pagina 275, tomul IV, Duguit continuă aceeași idee astfel: «Le règlement de chaque membre s'impose donc à la chambre et à ses membres, avec la rigueur d'une loi.

„Cependant un recours au contencieux pour excès de pouvoir, ne pourrait point être formé, devant le conseil d'Etat contre une décision de la Chambre, et même de son président. Cette décision peut avoir, au point de vue matériel le caractère d'un acte administratif, mais les chambres ne sont pas des organes administratifs, leurs présidents ne sont pas des autorités administratives, et leurs actes ne sont certainement pas susceptibles d'être critiqués par la voie du contencieux administratif“.

Nici această citație nu dă soluția dorită, pentru că nu se ocupă de cât de atribuțiunile politice ale camerilor, și deci ale preșidenților lor; dar în organizația noastră președintele Senatului sau al Camerii cumulează calitatea de dirigiuitor al desbaterilor politice, cu aceea de șef suprem al birourilor funcționarilor atașați pe lângă președinție.

Nu se poate cu succes susține indivizibilitatea funcției politice a președintelui cu aceea de șef suprem al birourilor funcționarilor; căci și miniștrii sânt oameni politici, și ca atare nejustificabili în fața contenciosului, pentru or care din actele ce le fac în calitate de legiuitori, chiar în ipoteza posibilă după constituția noastră, articolul 96, că nu ar fi nici deputați nici senatori; totuși acelaș ministru, ca șef al unui departament, este supus jurisdicției contenciosului în fața Casației, pentru or care din actele sale administrative, ce s'ar pretinde că este făcut cu călcarea legii; deci funcția ministrului ca și aceia a președintelui Senatului sau Camerii, are două fețe distincte una de alta.

Concluzia este deci, că pe baza regulei că or unde este un funcționar, trebuie să fie și garanția de bună și cinstită muncă, dar în acelaș timp și de asigurarea existenței și independenței funcționarului, conform statului sau regulamentului legal; urmează că trebuie recunoscut dreptul funcționarului, ce pretinde că pe nedrept și cu violarea formelor protectoare prevăzute în statut, a fost pedepsit, d'a ataca cu recurs în fața contenciosului, încheerea prin care a fost pedepsit.

Acesta este adevărul juridic, și cu toată părerea contrarie, dacă contrarie e a eminenților jurisconsulți mai sus citați; dar reamintind vechiul

adagiu latin: *Amicus Plato, sed magis amica veritas*, conchid că recursul în chestiune era admisibil în principiu, după cum a decis și Casația, secția III.

Ion N. Stambulescu,
Procuror General la Curtea
de Casație

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 10 Iunie 1925

Președinția D-lui Oscar N. Nicolescu, Președinte

Dumitru Oprea Soare cu Banca Română de Comerț și
Credit din Praga

TITLU EXECUTORIU. — ACT AUTENTIC. — NERESPÉCTAREA CLAUZELOR DIN CONTRACT. — PACT COMISORIU. — DACĂ POATE ATRAGE INVESTIREA ACTULUI CU TITLU EXECUTORIU. — ART. 20 DIN LEGEA AUTENTIFICĂRII ACTELOR.

Potrivit art. 20 din legea autentificării actelor, un act autentic nu poate fi executat decât în cazul când a devenit exigibil și numai atunci el poate fi investit cu formula executorie.

Prin urmare un act autentic nu poate fi investit cu titlu executoriu pentru nerespectarea unei clauze prevăzute într'însul, chiar sancționată cu pactul comisoriu, dacă această nerespectare este de natură a nu putea fi stabilită decât prin judecată pe cale de acțiune principală, căci până atunci actul nu este exigibil și executoriu din acest punct de vedere.

N. 328. — Respins recursul făcut de Dumitru Oprea Soare în contra deciziei Curții de Apel din București S. I. în proces cu Banca Română de Comerț și Credit din Praga.

S'au ascultat D-nii avocați Neter din partea recurentului și M. Valerian pentru intimată.

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere, violarea și greșita aplicare a art. 20 din legea autentificării actelor, nemotivare, violarea art. 1078 c. civil și a principiilor din materia obligațiilor succesive. Omissione esențială, lipsă de bază legală».

Având în vedere că din deciziunea supusă recursului și actele din dosar se constată că, prin petițiunea din 26 Martie 1924 Dimitrie Oprea Soare, recurentul de azi, a cerut Tribunalului Ilfov, sec. de Notariat, investirea cu formula executorie a contractului de închiriere intervenit între dânsul, ca proprietar, și intimata Banca Română de Comerț și Credit din Praga, ca locatară, și autentificat de acelaș Tribunal la No. 17361/920; că, Tribunalul a admis cererea de investire prin jurnalul din 26 Martie 1924, pe motiv că zisul contract a devenit executoriu prin nerespectarea obligațiunei specificate într'însul; că, la această executare a contractului, Banca a făcut contestație susținând că și-a îndeplinit exact toate obligațiunile contractuale

așa că nu poatea fi cazul de rezilierea contractului și evacuarea sa din imobilul închiriat; că, Tribunalul de Notariat a admis contestațiunea și a anulat titlu executoriu și toate actele de executare făcute în baza lui, prin sentința cu No. 138/924, confirmată în totul, în apel, prin decizia supusă recursului de față;

Având în vedere că cu ocaziunea judecării contestațiunei, propr etarul — recurent a precizat că cererea sa de executare se justifică prin faptul că Banca, cu violarea art. 7 din contractul de locațiune, a schimbat destinațiunea imobilului închiriat numai pentru local de bancă, introducând în imobil baloturi de marfă, violare care este sancționată, prin art. 13 din contract, cu pactul comisoriu expres, — operând rezilierea și evacuarea de drept fără judecată sau somație, și numai prin investirea contractului cu formula executorie, — și a susținut că schimbarea destinațiunei se constată din procesul-verbal de cercetare a subcomisarului circumscripției XI de poliție, depus la dosar, cerând în subsidiar, admiterea probei ca martori pentru facerea acestei dovezi;

Că, pentru a admite contestațiunea și a anula titlu executoriu pus pe contractul de locațiune, instanța de fond argumentează, întemeindu-se pe dispozițiunea art. 20 din legea pentru autentificarea actelor, că intrucât s'a cerut investirea contractului de închiriere pe motivul că s'a schimbat destinațiunea imobilului închiriat, adică pe un motiv ce urmează să fie dovedit pe cale de acțiune principală și care nu poate forma obiectul unei investiți cu titlul executoriu a unui act autentic, rău Tribunalul a pus formula executorie pe zisul contract, el nefiind exigibil;

Considerând că art. 20 din legea autentificării actelor prescrie în aliniatul I și II că: actele autentificate, conform dispozițiunilor legii de față, sunt executorii din momentul exigibilității lor, și că formula executorie se va pune pe dânsese de aceeași autoritate care le-a investit cu formula autentică și în acelaș mod ca și pentru hotărârile judecătorești;

Considerând că atât din litera acestui text cât și din desbaterile ce au avut loc în Parlament cu ocaziunea votării legii rezultă în mod cert că un act autentic nu poate fi executat decât în cazul când a devenit exigibil și că numai atunci el poate fi investit cu formula executorie;

Considerând ca consecință, că un act autentic nu poate fi investit cu titlu executoriu pentru nerespectarea unei clauze prevăzute într'însul, chiar sancționată cu pactul comisoriu, dacă această nerespectare este de natură a nu putea fi stabilită decât prin judecată pe cale de acțiune principală, căci până atunci actul nu este exigibil și executoriu din acest punct de vedere;

Considerând, în speță, că contractul autentic de locațiune, intervenit între părțile litigante, a fost investit cu formula executorie, și Banca intimată a fost somată să evacueze imobilul închiriat după cererea proprietarului pe motiv că intimata ar fi schimbat destinația imobilului, schimbare interzisă sub sancțiunea pactului comisoriu;

Considerând, pe de o parte, că este cert că pac-

tul comisoriu nu operă decât atunci când instanța de judecată constată că cel obligat a fost în culpă, iar, pe de altă parte, schimbarea de destinație a imobilului închiriat constituie o cauză de reziliere a contractului, care nu poate fi judecată decât pe cale de acțiune principală iar nu pe calea sumară a contestațiunii făcută de locatar spre a se apăra în contra evacutării sale, ordonată pe baza investiției cu formula executorie a contractului de locațiune;

Considerând dar că instanța de fond, prin decizia atacată cu recurs, declarând că contractul de închiriere dintre părțile în proces nu putea fi investit cu titlu executoriu pentru violarea clauzei relativă la interdicțiunea schimbării de destinațiune a imobilului închiriat, pretinsă de proprietar, contractul nefiind exigibil și executoriu, și că proba testimonială cerută de recurent urma să fie propusă într'un proces pe cale principală, instanța de fond a făcut o justă aplicațiune a art. 20 din legea autentificării actelor și nu a comis nici o omisiune esențială sau nemotivare.

Că, astfel fiind, motivul de casare nu este fondat și resursul urmează a fi respins.

Petru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I.

Audiența de la 26 Noembrie 1924

Președenția D-lui S. Cogălniceanu, consilier

D. I. Dumitrescu cu Th. Gheorghiu.

FIRMĂ SOCIALĂ.— EMBLEMĂ.— DACĂ FACE PARTE DIN FONDUL DE COMERT.— ART. 78 C. COM.

Emblema făcând parte din fondul de comerț, urmează că atunci când doi asociați desfac tovărășia lor, trecându-se fondul social asupra unuia din tovarăși, nu este necesar ca convenția părților să cuprindă o clauză expresă privind întrebunțarea emblemei, trecerea ei împreună cu fondul comercial fiind de la sine înțeleasă.

No. 118.— Admis apelul făcut de D. I. Dumitrescu în contra sentinței comerciale a Trib. Prahova secția III cu No. 118 din 26 Noembrie 1924 în proces cu Th. Gheorghiu.

S'au ascultat D-nii avocați Hugo Freidman pentru apelant și G. Manolescu pentru intimat.

Curtea,

Asupra apelurilor conexasse făcute de D. I. Dumitrescu și Th. Gheorghiu, în contra sentinței comerciale a Tribunalului Prahova, secția II-a, cu Nr. 127/924;

Având în vedere concluziunile puse de părți prin apărătorii lor și actele depuse.

Că, Tribunalul Prahova, secția II-a fiind sesizat cu judecarea acestor acțiuni, pentru motivele cuprise în sentința comercială cu Nr. 127 din 28 Iunie 1924, a respins acțiunea intentată de D. I. Dumitrescu, a admis în parte cererea reconvențională făcută de

Th. Gheorghiu, obligând pe D. I. Dumitrescu: 1) Să șteargă de pe tabla de firme, afișe, prospecte, reclame, corespondență, etc., emblema „La Câinele Negru“; 2) Să publice sentința după ce va rămâne definitivă, pe cheltuiala sa, în două ziare din Ploești și în București, iar în cazul când el nu va voi să facă aceasta, este autorizat Theodor Gheorghiu, până la concurența sumei de lei cinci mii; și 3) Să plătească cu titlu de daune lui Th. Gheorghiu suma de lei 20.000, precum și 1000 lei cheltuieli de judecată, și ambele părți nefiind mulțumite pe dispozițiunile acestei sentințe, au introdus apelurile de față, care sunt supuse azi în judecata acestei Curți.

Având în vedere că apelantul Th. Gheorghiu, prin concluziunile puse de apărătorul său în combaterea acțiunii principale a apelantului D. I. Dumitrescu, a opus că dânsul a putut să adopte emblema „La Câinele Negru“, deoarece în actul de desfacerea asociației nu s'a specificat anume că apelantul D. I. Dumitrescu și-a rezervat emblema și că prin actul de desfacere părțile au prevăzut radierea firmei sociale, ceiace s'a făcut în ziua de 12 Septembrie 1923, așa că emblema a căzut în domeniul public și deci a putut să o adopte, dacă înaintea lui n'ar fi fost adoptată de cineva anterior.

Având în vedere că, din contextul actului de desfacerea asociației apelanților D. I. Dumitrescu și Th. Gheorghiu, autentificat de Tribunalul Prahova la Nr. 4997 din 12 Septembrie 1923, se constată că societatea în nume colectiv existentă între apelanți pe baza actelor sus menționate, s'a desființat, cu începere dela 12 Septembrie 1923; că apelantul Th. Gheorghiu și-a primit dela asociatul său D. I. Dumitrescu pe deplin tot capitalul și profitul ce i s'a cuvenit până la 12 Septembrie 1923, din operațiunile acestei societăți, conform inventariului cu data de 27 Mai 1923, semnat de ambii asociați și că nu-și mai rezervă nici o pretențiune care să derive din sus menționatele contracte; iar la art. 4 din actul de desfacere se prevede că activul și pasivul societății, constatat și semnat de firma socială până la 12 Septembrie 1923, rămâne pentru viitor apelantului D. I. Dumitrescu.

Considerând că e generalmente admis în doctrină că emblema face parte din fond comercial.

Că, prin urmare, când doi asociați desfac tovărășia lor, trecându-se fondul social asupra unuia din tovarăși, nu este necesar ca convenția părților să cuprindă o clauză expresă privind întrebunțarea emblemei, trecerea emblemei împreună cu fondul comercial fiind dela sine înțeleasă.

Considerând că în speță s'ar susține în zadar că intrucât se radiase firma socială, emblema intrase în domeniul public și că ea putea fi luată de oriși-

care, intrucât în speță asociatul care a radiat împreună cu tovarășul său firma în acea zi și cu un număr de ordine imediat superior, a înscris firma individuală, adoptând aceiași emblemă „La Câinele Negru” pe numele său.

Că, această împrejurare, care pune în evidență că apelantul Th. Gheorghiu a voit să profite de o formalitate, în credința că aparența ar fi de natură a-i consfinți un drept, însă, pentru considerațiunea văzută mai sus, această împrejurare nu este de natură a schimba dreptul ce-l are fostul lui tovarăș după convențiunea de desfacere, chiar dacă acea convențiune ar fi făcută asupra păstrării emblemei.

Că, așa fiind, acțiunea introdusă de apelantul D. I. Dumitrescu, la prima instanță, se găsește întemeiată și deci apelul său urmează să fie admis.

Având în vedere, în ce privește cererea de daune formulată de apelantul D. I. Dumitrescu, deoarece apelantul Th. Gheorghiu prin adoptarea emblemei «La Câinele Negru» i a făcut o concurență nelegală, Curtea apreciind, le fixează la suma de 2.000 lei.

Considerând că, în ce privește cererea reconvențională a apelantului Th. Gheorghiu, cum și apelul făcut împotriva sus-zisei sentințe, Curtea, din moment ce a stabilit că acțiunea introdusă de apelantul D. I. Dumitrescu la prima instanță este întemeiată, urmează a se respinge ca nefondate atât cererea reconvențională, cât și apelul făcut de numitul Th. Gheorghiu, în contra sus-zisei sentințe.

Considerând că în ce privește proba cu martori, cerută în subsidiar de apelantul Th. Gheorghiu, Curtea față de actele aflate la dosar și menționate mai sus, o găsește inutilă în cauză și prin urmare o respinge ca atare.

Pentru aceste motive, admite apelul făcut de D. I. Dumitrescu.

Semnați: S. Gogălniceanu, Gr. Pherekyde, A. Lerescu.

TRIBUNALUL ILFOV S. I. civ. corec.

Audiența de la 14 Octombrie 1925

Președinția D-lui Siliu Rădulescu, președinte

Ion și Christache Papazolu împreună cu alții cu Vasile Papazolu

CĂSĂTORIE PUTATIVĂ.— EFECTELE EI.— ANULAREA UNEI CĂSĂTORII PENTRU DELICTUL DE BIGAMIE.— SOȚ DE BUNĂ CREDINȚĂ.— LEGITIMITATEA COPILOR NĂSCUȚI DIN CĂSĂTORIE.— ART. 130, 183, 186 ȘI 184 C. CIVIL.— ART. 271 C. PENAL.
HOTĂRĂRI JUDECĂTOREȘTI CARE PRIVESC STATUTUL ȘI CAPACITATEA UNEI PERSOANE.— HOTĂRĂRI PRONUNȚATE ASUPRA VALIDITĂȚII UNEI CĂSĂTORII.— EFECTELE LOR «ERGA OMNES».

1) Potrivit art. 183 și 184 c. civil, căsătoria chiar dacă a fost anulată pentru delictul de bigamie, continuă să-și mențină efectele în trecut și până la data introducerii acțiunii, atât în

privința soțului care a contractat-o de bună credință cât și în privința copiilor născuți sau concepuți până atunci, cari rămân legitimi față de ambii părinți, chiar când unui dintre ei a fost de rea credință.

2) Hotărârea care pronunță validitatea unei căsătorii sau care pronunțând anularea ei, constată în acelaș timp și buna credință a unuia din soții care au contractat-o, are ca toate hotărârile cari rezolvă un litigiu având de obiect stabilirea statutului unei persoane un efect „erga omnes” absolut.

No. 1135.— Admise cererile de trimitere în posesie făcute de către Ion și Christache Papazolu împreună cu alții asupra averii rămase de la defuncta Elena Caracostea în contradicțoriu cu Vasile Papazolu.

S'au ascultat D-nii avocați I. Niculescu și C. Jocu în susținerea cererilor de trimitere în posesie.

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de Vasile Papazolu prin petiția înreg. la No. 2374/922 precum și asupra cererilor făcute de către Petre N. Romano, Elena Stănescu, Petre Romano, Constanța M. Gheorghiu cu autorizația soțului său Mircea Gheorghiu, Alexandrina Z. Romano, V. Cristescu — Dumitrescu în calitate de tutore legal al minorei sale fiice Consuela, Costică Romano, Ștefan Romano, Ion Papazolu și Cristache Papazolu prin petiția înreg. la No. 42959/1924, și Alexandrina Mirodot zisă Mirodescu prin petiția înreg. la No. 21134/1925 prin cari solicită trimiterea lor în posesie asupra averii rămasă pe urma defunctei Elena Caracostea.

Având în vedere sucțiunile orale ale părților și concluziile scrise depuse la dosar.

Având în vedere că aceste cereri contradictorii dând afacerii un caracter contencios au fost trimise spre a fi soluționate în ședință publică.

Având în vedere că în acest litigiu, tribunalul urmează deci să soluționeze cari sunt rudele de sânge cari au dreptul să fie trimise în posesie asupra averii rămase pe urma defunctei Elena Caracostea cum și partea fie cărui dintre moștenitori în această succesiune.

Având în vedere că din actele de la dosar rezultă, și toate părțile recunosc că la 1922 încetează din viață Elena Caracostea lăsând ca avere imobilul situat în București str. Radu Vodă No. 41 cum și averea mobilă trecută în inventarul aflat în dosarul No. 291/1922 și încheiat de către d-l jude-supleant Ioan Râsnoveanu în ziua de 21 Martie 1922.

Că, la succesiunea Elenei Caracostea vin moștenitorii defunctei sale surori Anica Romano și moștenitorii defunctului său frate Evghenie Papazolu, ast fel că averea urmează a fi împărțită mai întâi în două părți egale, una pentru ramura defunctei

Anica Romano și alta pentru acea a defunctului Evghenie Papazolu.

Că, prima jumătate, acea cuvenită defunctei Anica C. Romano are a se împărți între cei cinci copii ai săi și anume:

1) Nae Romano, astăzi defunct și reprezentat prin trei copii ai săi Petre N. Romano, Alexandrina Mirodot și Elena Stănescu; 2) Petre Romano; 3) Zaharia Romano decedat și acesta, reprezentat astăzi prin trei copii: Constanța Mircea Gheorghiu, Alexandrina Z. Romano și Elena V. Cristescu — Dumitrescu decedată și reprezentată prin fiica sa Consuela sub tutela tatălui său V. Cristescu — Dumitrescu; 4) Costică Romano și 5) Ștefan Romano.

Că, singura discuție este numai în ce privește a doua jumătate cuvenită defunctului Evghenie Papazolu.

Având în vedere că Vasile Papazolu pretinde că întreaga această parte i se cuvine nu numai lui fiind singurul fiu legitim al lui Evghenie Papazolu născut din căsătoria acestuia cu Zina, iar ceilalți doi preținși frați ai săi Ioan și Cristache ne având nici un drept la succesiune fiind copii naturali ai lui Evghenie Papazolu, de oarece acesta deși s'a căsătorit cu Anica Costache muma acestora, această căsătorie însă a fost anulată prin sentința acestui Tribunal cu No. 842/924 pentru delictul de bigamie.

Având în vedere că Ion și Cristache Papazolu pretind că la această parte din succesiune trebuie să vie și ei pentru câte o treime alături de Vasile Popozolu întrucât deși căsătoria mumei lor cu Evghenie Papazolu a fost anulată, totuși această căsătorie rămâne ași produce efectul căsătoriei putative atât față de mama lor care a fost de bună credință cât și de dânsii.

Având în vedere că această calitate de frați legitimi a lui Ion și Cristache Papazolu cu Vasile Papazolu rezultă din extractul de căsătorie a părinților lor Evghenie și Anica Costache și din extractul lor de naștere în care se face mențiune că au fost legitimați prin căsătoria subsecventă a părinților lor.

Având în vedere că deși această căsătorie a fost anulată, totuși potrivit art. 183 și 184 c. civil efectele ei se mențin în trecut și până la data introducerii acțiunii atât în privința soțului care a contractat-o de bună credință, cât și în privința copiilor născuți sau concepuți până atunci, cari rămân legitimi față de ambii părinți, chiar când unul dintre ei a fost de rea credință.

Având în vedere că buna credință pe care Anica Costache a avut-o când s'a căsătorit cu Evghenie Papazolu este constatată în mod definitiv prin sentința acestui Tribunal cu No. 842/924 care după ce anu-

lează căsătoria, adaugă apoi că li păstrează efectele unei căsătorii contractată de bună credință în ce privește pe Anica Papazolu conform dispozițiilor art. 184 c. civil.

Având în vedere că apărarea lui Vasile Papazolu prin care susține că această sentință nu-i poate fi opozabilă întrucât nu a luat parte la procesul în care a fost pronunțată, nu poate avea nici un temei juridic, mai întâi pentru considerațiunea că din moment ce dânsul invoacă această sentință și pe ea se întemeiază pentru a dovedi nulitatea căsătoriei dintre tatăl său și muma lui Ion și Cristache Papazolu, este inadmisibil, ca pe deoparte în această privință să se poată prevala de sentința care anulează căsătoria, iar pe dealtă parte să declare că în ce privește constatarea bunei credințe a Aniciei Papazolu această sentință nu-i este opozabilă.

Dar, în afară de aceasta, în drept, hotărârea care pronunță validitatea sau nulitatea unei căsătorii ca și ori-ce altă hotărâre care rezolvă un litigiu, având de obiect, stabilirea statutului sau capacității unei persoane, are un efect *erga omnes* absolut.

Că deci, sentința acestui Tribunal cu No. 852/924 care achită pe Anica Costache Papazolu de delictul de bigamie, constatând că ea a fost de bună credință la contractarea căsătoriei, este opozabilă și lui Vasile Papazolu și prin urmare efectele acestei căsătorii putative cu privire la caracterul de legitimitate pe care-l imprimă copiilor Ion și Cristache Papazolu, născuți dintr'însa, se produc și față de aceasta.

Că astfel fiind, urmează că a doua jumătate din succesiunea Elenei Caracostea cuvenită defunctului Evghenie Papazolu să se împartă între cei trei fii legitimi ai acestuia Vasile, Ion și Cristache.

Pentru aceste motive,

Ascultând și concluziile D-lui locuitor de procuror, Admite cererile făcute de Petre N. Romano și ceilalți reclamanți etc.

Semnat: S. Rădulescu

TRIBUNALUL ORADEA-MARE

Audiența de la 18 Iunie 1925

Președenția D-lui C. Nesselrode, judecător

Baciu Teodor cu Baciu Gheorghe,

VÂNZARE IMOBILIARĂ PRIN LICITAȚIE PUBLICĂ.—CUMPĂRĂTOR.—NETRANSFERAREA DREPTULUI SĂU ÎN CARTEA FUNDUARĂ.—DACĂ ATRAGE RESTABILIREA DREPTULUI PROPRIETARULUI FUNDUAR PIERDUT ANTERIOR PRIN LICITAȚIE.—ART. 182 ȘI 183 DIN LEGEA LX ANUL 1881 ÎN VIGOARE ÎN TRANSILVANIA.

Potrivit art. 183 din legea LX anul 1881 în vigoare în Transilvania, cumpărătorul unui imobil prin licitație publică are dreptul a se

înțelege cu creditorii, ca creanțele lor ipotecare să figureze mai departe cu ipotecă asupra imobilelor grevate; iar dacă din această cauză neplătind întregul preț, imobilul nu a fost transcris în cartea funduară, proprietarul nominal nu poate pretinde nici dreptul de proprietate nici dreptul de folosință asupra imobilului, de oare-ce dacă cumpărătorul nu a solicitat intabularea dreptului său de proprietate, acest fapt nu formează o bază juridică pentru restabilirea dreptului proprietarului funduar pierdut anterior prin licitație.

Respinsă acțiunea intentată de către Teodor Baciu prin petițiunea înaintată la 2 Sept. 1922 cu No. 3894 în contra lui Baciu Gheorghe.

Tribunalul,

Reclamantul a intentat acțiune pentru posesiunea imobilelor cuprinse în c. f. No. 39, comuna Telecuș, cari cu toate că formează proprietatea lui în cartea funduară sunt folosite de pătratul încă din anul 1914.

Pârâtul a pledat că imobilele amintite de reclamant au fost vândute prin licitație judiciară în ziua 2 Sept. 1913. Cumpărătorul la licitație era Eduard Östereicher. Iar în baza contractului de cumpărare-vânzare din 24 Sept. 1913 imobilele amintite au fost vândute de E. Östereicher și au fost cumpărate de el astfel că de atunci de fapt și folosește de aceste imobile,

Tribunalul pentru clarificarea cauzei a ordonat procurarea dosarului dela autoritatea cărților funduare Oradea Mare, privitor la licitația amintită de pârât. După examinarea dosarului sub semn de arhiva No. 242107/1912 în fapt se pot stabili următoarele:

Cu decizul No. 13011/1913 C. F. din 14. Iunie 1913 s'a ordonat licitație contra lui Teodor Baciu și asupra imobilelor cuprinse în cartea funduară No. 39 comuna Telecuș. Licitația s'a efectuat în ziua de 2 Sept. 1913, Imobilele au fost cumpărate de Eduard Östereicher dom. în Tileagd. Licitația s'a ridicat la valoarea de drept conf. deciziei No. 20037/1913 din 28. Sept. 1913.

Iar în baza proceselor-verbale dresate în comuna Telecuș la 25 Mai 1914 și la 1 Iulie 1914 de către executorul judecătoresc, imobilele cuprinse în c. f. No. 39 com. Telecuș au fost date la fața locului în posesiunea cumpărătorului Eduard Östereicher.

Raportul executorului judecătoresc despre efectuarea punerii în posesiune se află înregistrat sub No. 18080/1914 din 3 Iulie 1914.

Nu reese din dosar că cumpărătorul ar fi plătit întregul preț de cumpărare și probabil din acest motiv n'au fost transcrise imobilele conf. art. 182 din legea LX. anul 1881 pe numele cumpărătorului Eduard Östereicher.

Având în vedere că în baza art. 183 din legea menționată cumpărătorul are drept a se înțelege cu creditorii ca creanțele lor ipotecare să figureze mai departe cu ipotecă asupra imobilelor grevate.

Având în vedere că părțile interesate n'au cerut conf. art. 185 din legea menționată licitație nouă.

Văzând că drepturile câștigate prin licitație a cumpărătorului Eduard Östereicher n'au fost contestate până azi.

Apreciind toate acestea, se poate stabili în fapt și în drept că reclamantul Teodor Baciu cu toate că figurează ca proprietarul funduar, în urma licitațiunei ridicată la valoarea de drept și față de cumpărătorul E. Östereicher, nu poate pretinde dreptul său de proprietate, nici folosința imobilelor, căci în speță neglijența cumpărătorului la licitație nu poate să cadă în favorul proprietarului nominal, deoarece cel dintâi prin faptul său că n'a solicitat intabularea dreptului de proprietar aceasta nu este o bază juridică pentru restabilirea dreptului proprietarului funduar pierdut anterior prin licitație.

Considerând că adjudecatorul E. Östereicher este în proprietate față de reclamant ca proprietarul nominal, căci cel dintâi după ce a câștigat posesiunea imobilelor din acțiune, putea dispune independent despre folosința acestora.

Considerând că în urma celor stabilite mai sus, reclamantul n'are nici o bază legală față de pârât ca să ceară posesiunea imobilelor a căror proprietate a pierdut-o anterior, și nedovedind că a câștigat-o din nou.

Pentru aceste motive, respinge acțiunea.

Semnat: C. Nesselrode.

Judecătoria Ocolului V Urban București

Audiența de la 4 Aprilie 1925

Judecător: Const. N. Cercel, ajutor de judecător

Melli Bereșteanu cu David și François Rostoker

SERVITUTE DE VEDERE.— FERESTRE ȘI DESCHIZĂTURI DE LUMINĂ.— DACĂ ÎN SISTEMUL LEGIUIRII NOASTRE SUNT SUPUSE UNOR ÎNGRĂDIRI LEGALE. — ART. 611 C. CIVIL ROMÂN.— ART. 675, 576 ȘI 677 C. CIVIL FRANCEZ.

Prin faptul că în codul civil român nu s'au mai reprodus și dispozițiunile art. 676 și 677 din codul civil francez, iar în art. 611 c. civ. român s'au suprimat cu ocazia traducerei cuvintele finale „*même à verre dormant*“ din textul corespunzător francez (art. 675), urmează a se decide că în sistemul legiuierei noastre, simplele ferestre sau deschizături de lumină, la o înălțime care nu dă vedere asupra fondului vecin, nu sunt supuse nici unei îngrădiri legale.

No. — Respinsă ca nefundată acțiunea intentată de Melli Bereșteanu, cu petiția înregistrată la No. 19384/924 în proces cu David Rostoker și François Rostoker.

S'au ascultat D-nii avocați Losner pentru reclamată și St. Antim pentru pârâți.

Judecata,

Asupra acțiunei civile de față.

Având în vedere susținerile și cererile ambelor părți, actele și lucrările din dosar, notele și concluziunile puse de părți, precum și faptul că pacea propusă părților n'a fost acceptată.

Având în vedere că reclamanta prin acțiunea de față cere a se constata ca pârâții David Rostoker și François Rostoker, proprietarii imobilului din București, Calea Moșilor No. 76, iau turburat posesiunea servitutei active de vedere de oarece fereastra de vedere și lumină ce se afla deschisă la etaj în zidul construcțiunii vechi de pe imobilul proprietatea sa din București, Calea Moșilor No. 78, fereastră care dădea spre imobilul din Calea Moșilor 76, proprietatea pârâților, a fost închisă prin faptul că pârâții au ridicat pe proprietatea lor o clădire lipită de zidul în care se află fereastra și fără a lăsa nici o distanță, să se ordone dărâmarea construcțiunii noi, de pe imobilul din București, Calea Moșilor No 76, construcțiune ce-i răpește cu totul posesiunea și folosința servitutei de vedere arătată mai sus; iar în caz când pârâții ar refuza să procedă la dărâmare, să fie autorizată reclamanta a face această operațiune în comptul pârâților sau al oricărui posesor al imobilului, rămânându-i dreptul contra acestora, pentru restituirea cheltuelilor ce va face.

Având în vedere că reclamanta, în vederea faptului de turburare de posesie a ferestrei de vedere a cerut în ședința de la 23 Ianuarie a. c. efectuarea unei cercetări locale la fața locului, cercetare care fiind admisă s'a fixat termenul la 14 Martie 1925.

Având în vedere că din procesul-verbal de cercetare locală efectuată de această judecătorie în ziua de 14 Martie a. c. se constată că fereastra din zidul imobilului reclamantei este o deschizătură de o dimensiune de 18 18 practică în peretele unei latrine la înălțimea de 1 metru și 68 c. m. de la podeală, că în fața ei se află cuveta de porțelan a closetului, așa încât ca să permită vederea asupra fondului vecin, privitorul ar trebui să se urce pe cuveta astfel că această deschizătură a fost făcută, ca răsuflătoare pentru aerisirea latrinei și că pârâții prin construcțiunea făcută nu au astupat această deschizătură și când au ajuns cu calcanul în dreptul ei au lăsat în zid un cș de ventilație ce urcă și se deschide d'asupra acoperișului dependențelor caselor reclamantei.

Considerând că după comentarii codului Napoleon se numesc vederi ferestrele de vedere, ferestre prin care intră aerul și servesc pentru vedere în mod mai mult sau mai puțin comod (Laurent, Vol. VIII pag. 53) «vederile» sunt deschizături cari lasă să pătrundă în acelaș timp aerul și lumina și cari permit în plus a avea asupra fondului vecin o privire pătrunzătoare (Bandry-Lacantinerie, Vol. VI Des Biens No. 1024 pag. 158).

În ceea ce privește «luminile» întrucât în codul civil român s'au șters articolele 676 și 677 cari le definesc precum și cuvintete «chiar din sticlă opacă» dela finele art. 675 francez, devenit 611 român, urmează ca instanța de fond să aprecieze dacă e vorba de o fereastră spre vedere sau spre lumină.

(Curtea de Apel Buc. S. IV 203 16 Decembrie 1913), Considerând că comparând însușirile ferestrei de care este vorba cu condițiunile din definițiile date de Laurent și Baudry unei ferestre spre vedere vedem în primul rând că nu este vorba de o fereastră spre vedere, neîndeplinzind acele condițiuni și în al 2-lea rând că este o simplă deschizătură de lumină, toleranță de lumină după comentarii francezi.

În ce privește proba cu martori cerută de reclamantă spre a dovedi că deschizătura din zidul imobilului său avea spre fundul pârâților o fereastră cu toc și ramă de lemn cu geam fixată cu balamale și mobilă în jurul axului acestor balamale care se deschidea și spre imobilul pârâților și că această fereastră o fost destinată de pârâți când s'a ajuns cu ridicarea construcțiunii imobilului în dreptul ei.

Considerând că aceste afirmațiuni sunt adevărate, având în vedere condițiunile pe cari trebuie să le îndeplinească o fereastră spre vedere (definiția Laurent și Baudry) și constatarea din procesul-verbal de cercetare locală, rezultă că acea fereastră cu geam nu schimbă întru nimic calitatea de toleranță de lumină a acelei deschizături, neputând avea altă intrabușinare geamul, de exemplu: a închide fereastra în timpul ierni spre a nu intra frigul sau zăpada în acea încăpere.

Că prin urmare, proba cu martori cerută de reclamantă este neconcludentă în cauză și ea atare urmează a fi respinsă.

Considerând că în codul civil român, prin faptul că s'au șters art. 676 și 677 civil francez în care sunt prevăzute dispozițiuni distinctive cu privire la toleranțele spre lumină și traducându-se art. 675 devenit art. 611 român s'au șters cuvintele finale «*même à verre dormant*» nu avem nici o dispozițiune relativă la ferestrele spre lumină; în această privință doctrina susține că: „simplele lumini, la o înălțime care nu dă vedere asupra fondului vecin, nu sunt supuse nici unei îngrădiri în legea noastră” (Matei Cantacuzino, Elemente de Drept civil, pag. 153 No. 265; aceiași părere susținută de Alexandrescu, Vol. III pag. 770 și 892—893), chiar în doctrina franceză se admite că proprietarul unui zid poate în virtutea dreptului său de dispoziție să practice în acest zid to eranțe de lumină, când zidul atinge fondul vecin sau este separat printr'o distanță inferioară minimului legal, binenteles acolo respectând dispozițiunile art. 676 și 677 din codul civil francez.

Considerând că cel care deschide asemenea ferestre nu poate fi oprit de proprietarul fondului asupra căruia dau aceste deschizături în virtutea principiului libertății de acțiune, în virtutea aceluiași principiu, acesta poate clădi și astupa aceste deschizături uzând astfel, la rândul său, în mod normal de dreptul său de proprietate.

Că astfel fiind, reclamantul ne posedând o servitute spre vedere asupra fondului pârâților, acțiunea sa urmează a fi privită ca nefondată și ea atare respinsă.

Având în vedere și cheltuețile de judecată cerute de pârâți pe care judecata apreciind le fixează la suma de lei 400.

Pentru aceste motive, respinge acțiunea.

Semnat: Const. N. Cercel.